

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
în componența completului de judecată:
Președinte – Talpă Boris
Judecători - Eremciuc Ghenadie, Mânăscurtă Igor

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul *Anton Vasile* în numele inculpatului Militaru Denis, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2023, în cauza penală de învinuire a lui

Militaru Denis xxxxx,

Termenii de examinare:
prima instanță: 07.12.2022 - 03.02.2023;
instanța de apel: 03.03.2023 - 16.05.2023;
instanța de recurs: 25.07.2023 - 22.11.2023.

Asupra admisibilității motivelor invocate în recurs, Completul de judecată,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 februarie 2023, **Militaru Denis**, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 321 Cod penal, și în baza acestei *Legi*, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la o pedeapsă de **2 ani și 9 luni** închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită lui *Militaru Denis* prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei sub formă de închisoare aplicată acestuia prin sentința Judecătoriei Telenești din 07 iulie 2011, menținută prin Decizia Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2011, stabilindu-i pedeapsa definitivă de **2 ani și 10 luni** închisoare, cu ispășire în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la *Militaru Denis* în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în sumă de 256 lei.

A fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictelor.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că: **Militaru Denis**, la 29 octombrie 2022, în jurul orelor 18:50 min., executând pedeapsa cu închisoare, în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, amplasat pe str. Independenței, 108 or. Lipcani r. Briceni în baza sentinței Judecătoriei Telenești din 07 iulie 2011, încălcând prevederile art.

art. 170, 242¹, 242² din Codul de Executare și prevederile, pct. 89 - 90 al Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 *"cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați"*, s-a deplasat în incinta serviciului de gardă a sectorului nr. 1 a Penitenciarului nr. 2 Lipcani, în stare de ebrietate cu grad avansat, unde a început a numi cu cuvinte necenzurate angajații penitenciarului înjosindu-le demnitatea și onoarea.

La cerințele legale a colaboratorilor penitenciarului de a se liniști, Militaru Denis nu a reacționat, însă intenționat dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor și prevăzând urmărirea prejudiciabile ale acțiunilor sale ilegale, l-a lovit pe angajatul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Rotari Mihail în partea dreaptă a abdomenului, după care a ieșit afară.

Apoi Militaru Denis a revenit în incinta serviciului de gardă a sectorului nr. 1 a Penitenciarului nr. 2 Lipcani, unde continuându-și acțiunile sale ilegale în continuare numind angajații Penitenciarului cu cuvinte necenzurate și-a dezbrăcat maioul dorind a se bate, apoi i-a aplicat angajatului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Carpovici Alexandru o lovitură cu pumnul în partea stângă a abdomenului.

Prin urmare, acțiunile inculpatului *Militaru Denis* au fost încadrate juridic în baza art. 321 Cod penal, conform indicilor calificativi: *"nesupunerea prin violență cerințelor legitime ale administrației penitenciarului, săvârșită de o persoană care execută pedeapsa în penitenciar"*.

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel avocatul *Anton Vasile* în numele inculpatului Militaru Denis, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unei pedepse mai blânde.

3.1. În motivarea apelului a indicat că, prima instanță, la individualizarea pedepsei nu a luat în considerație toate circumstanțele atenuante ale cauzei penale cât și datele ce îl caracterizează pe Militaru Denis.

A optat pentru stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2023, s-a respins ca nefondat apelul apărătorului *Anton Vasile* în numele inculpatului Militaru Denis, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1 În motivarea soluției instanța de apel a notat că, la numirea mărimii și formei pedepsei în privința inculpatului Militaru Denis, prima instanță, corect a ținut seama de prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de urmările prejudiciabile, de motivul săvârșirii infracțiunii, de faptul că potrivit prevederilor art. 16 alin. (2) Cod penal, se califică ca o infracțiune mai puțin gravă, iar circumstanțe agravante potrivit prevederilor art. 77 Cod penal, nu au fost specificate în rechizitoriu în privința lui Militaru Denis.

În circumstanțele menționate ale cauzei, a considerat că, pedeapsa stabilită inculpatului Militaru Denis nu este ca fiind una aspră, iar argumentele aduse în apel, nu au putut servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde acestuia.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de către instanța de apel, a declarat recurs avocatul *Anton Vasile* în numele inculpatului Militaru Denis, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel din 16 mai 2023, pronunțarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde.

5.1. În motivarea recursului indică că, instanța de apel, la individualizarea pedepsei nu a ținut cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii, de circumstanțele

atenuate ce se caracterizează prin căința sinceră a cestuia, vârsta tânără.

Avându-se în vedere așteptările societății față de actul de justiție realizat sub forma restabilirii ordinii de drept încălcate, consideră că în privința inculpatului urmează de aplicat o pedeapsă mai blândă.

6. Asupra recursului înaintat, a depus referință procurorul în secția judiciar-penală a Procuraturii Generale, *Guțan Pavel*, prin care solicită, respingerea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea recursului declarat în baza materialelor din dosar, completul de judecată conchide asupra inadmisibilității acestuia, reieșind din următoarele.

Primordial, instanța de recurs va face trimitere la prevederile Legii nr. 246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare - art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII din 01.09.2023), prin care s-au operat modificări și la Codul de procedură penală.

În corespundere cu prevederile art. XI. alin. (3) din Legea nr. 246 din 31.07.2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, într-un complet format din 3 judecători și declară inadmisibil recursul dacă, acesta este vădit neîntemeiat.*

În baza art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 invocate în recurs.*

Astfel, instanța de recurs, la etapa admisibilității recursului, verifică dacă s-a aplicat corect legea penală și procesual penală, în coraport cu cauza dedusă judecății, încât faptele reținute prin hotărârea atacată să cuprindă respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Lecturând argumentele invocate în recurs, completul de judecată conchide că, deși recurentul nu face trimitere temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, din conținutul recursului se atestă că, acesta critică decizia instanței de apel prin prisma temeiului prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 de Legea notată supra.

Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, instanța de recurs atestă că, motivele invocate de către partea apărării, prin prisma temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea în speță, nefiind constatate careva erori de drept.

Potrivit art. 427 alin.(1), pct. 10) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Completul de judecată reține că, în speță nu se contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, în esență, criticile recurentului rezumându-se asupra aprecierii instanțelor a circumstanțelor cauzei care au determinat concluzii neîntemeiate privind individualizarea pedepsei.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.*

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei penale poate fi atins prin stabilirea unei pedepse mai blânde, sau a unei pedepse mai aspre prevăzute în normă.

În formarea acestei convingeri, instanța urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de Lege, ceea ce la caz s-a realizat.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei stabilite asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Se atestă că, instanța de apel a respins apelul părții apărării ca nefondat și a menținut sentința fără careva modificări.

Prin urmare potrivit sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 februarie 2023, **Militaru Denis**, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 321 Cod penal, și în baza acestei *Legi*, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la o pedeapsă de **2 ani și 9 luni** închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită lui *Militaru Denis* prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei sub formă de închisoare aplicată acestuia prin sentința Judecătoriei Telenești din 07 iulie 2011, menținută prin Decizia Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2011, stabilindu-i pedeapsa definitivă de **2 ani și 10 luni** închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Se atestă că, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului (*f.d. 131*), prezenta cauză a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de recurs constată că, instanța de apel, corect și just a stabilit asupra mărimii și formei pedepsei în privința inculpatului Militaru Denis, încât criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, nu au putut servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde.

Mai mult, pedeapsa stabilită, urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, încât inculpatul să conștientizeze că, integrarea în societate, este posibilă doar prin abordarea de către acesta a unui mod de viață viabil comunității umane, care ar genera încetarea de către acesta a activității criminale, cu manifestarea unui stil de viață fără încălcarea legii.

Cu referire la alegațiile avocatului inculpatului privind necesitatea aplicării unei pedepse mai blânde, instanța de recurs constată că, această solicitare este vădit neîntemeiată, or, aplicarea acestor prevederi are la originea sa personalitatea inculpatului, modalitatea și gravitatea infracțiunii săvârșite, comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii.

În acest sens, se atestă că, inculpatul *Militaru Denis*, potrivit revendicării (*f.d. 65*) prin sentința Judecătorei Telenești din 07 iulie 2011, a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal, la **15** ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, ceea ce denotă existența unui antecedent penal în curs de executare.

Prin urmare, circumstanțele respective denotă clar că, stabilirea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului, nu-și va atinge scopul corectării și reeducării acestuia.

În concluzie, în atingerea scopului de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, instanța de apel corect a constatat că, corectarea și reeducarea inculpatului, poate fi atinsă doar prin stabilirea pedepsei cu închisoarea.

Mai mult, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, este important de specificat că, în cazul unei privări de libertate, este deosebit de important să fie respectat principiul general al securității juridice.

Prin urmare, este esențial ca condițiile privării de libertate să fie clar definite în dreptul național și legea însăși să fie previzibilă în aplicare pentru a satisface cerința "legalității", un standard din practica CEDO, care impune normelor de drept să fie suficient de precise, întrucât să permită persoanei, să prevadă rezonabil consecințele ce pot deriva dintr-un anumit comportament în circumstanțele particulare ale cauzei sale.

În cele din urmă, instanța de recurs, atestă că, la caz, inculpatul a avut parte de un proces penal echitabil în privința sa, unde instanțele de fond, primordial, în scopul neadmiterii privării arbitrare de libertate, au ținut cont ca pedeapsa inculpatului să fie una echitabilă și proporțională scopului Legii penale.

În aceste condiții, eroarea de drept specificată în recurs, nu și-a găsit confirmare la examinarea acestuia, cele descrise căpătând forma unor alegații declarative care nu pot fi puse la baza admisibilității recursului ordinar.

Prin urmare, se constată, că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 85 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite.

Mai mult ca atât, temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea

corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă

instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În acest context, instanța de recurs atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Completul de judecată

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul *Anton Vasile* în numele inculpatului *Militaru Denis*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 mai 2023, în cauza penală în privința lui **Militaru Denis xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor